

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2024 оны 08 сарын 28 өдөр

Дугаар 53

Улаанбаатар хот

Тогтоолын хавсралт шинэчлэн батлах тухай

Боловсролын ерөнхий хуулийн 24.1.5, 38.2-т заасныг тус тус үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1.“Хувьсах зардлын хэмжээ, итгэлцүүр, журам батлах тухай” Засгийн газрын 2024 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 39 дүгээр тогтоолын хавсралтаар баталсан “Сургуулийн өмнөх боловсрол эзэмшүүлэхэд нэг суралцагчид ногдох хувьсах зардлын дундаж хэмжээ, түүний бүрэлдэхүүн”-ийг 1 дүгээр хавсралт, “Ерөнхий боловсрол эзэмшүүлэхэд нэг суралцагчид ногдох хувьсах зардлын дундаж хэмжээ, түүний бүрэлдэхүүн”-ийг 2 дугаар хавсралт, “Цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн нэг суралцагчид ногдох хувьсах зардлын байршил, хүүхдийн тооноос хамаарсан өсөн нэмэгдэх итгэлцүүр”-ийг 3 дугаар хавсралт ёсоор тус тус шинэчлэн баталсугай.

2.Төрийн өмчийн их, дээд сургуулийн харьяа өөрийн удирдлагаас сургалтын төлбөр тогтоосон ерөнхий боловсролын сургуулийн хувьсах зардлыг төрийн бус өмчийн боловсролын сургалтын байгууллагын хувьсах зардлаар тооцож олгох, сургуулийн өмнөх болон ерөнхий боловсролын сургалтын байгууллагын 2024 онд хуваарилагдах нэг суралцагчид ногдох хувьсах зардлын дундаж хэмжээгээр тооцсон санхүүжилтийг тухайн жилийн батлагдсан төсөвтөө багтаан шийдвэрлэж, цаашид улсын төсвийн төсөлд тусгах арга хэмжээ авч байхыг Боловсролын сайд П.Наранбаяр, Сангийн сайд Б.Жавхлан нарт тус тус даалгасугай.

3.Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан “Хувьсах зардлын хэмжээ, итгэлцүүр, журам батлах тухай” Засгийн газрын 2024 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 39 дүгээр тогтоолын 1, 2, 3 дугаар хавсралтыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД

Л.ОЮУН-ЭРДЭНЭ

БОЛОВСРОЛЫН САЙД

П.НАРАНБАЯР

ШТА1206-9023100394-5498449

Засгийн газрын 2024 оны 08 дугаар
сарын 28-ны өдрийн 53 дугаар
тогтоолын 1 дүгээр хавсралт

**СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛ ЭЗЭМШҮҮЛЭХЭД НЭГ СУРАЛЦАГЧИД НӨГДОХ
ХУВЬСАХ ЗАРДЛЫН ХЭМЖЭЭ, ТҮҮНИЙ БҮРЭЛДЭХҮҮН**

		(жилийн дунгээр, мянган төгрөгөөр)		
№	Бүрэлдэхүүн	Байршил	Хувьсах зардлын хэмжээ	Санхүүжүүлэх эх үүсвэр
	A. Суурь хувьсах зардал	-	1,630.0	
1.	Багшийн үндсэн цалин, түүнд ногдох нийгмийн болон эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл	Нийислэл Аймаг Сум	Нийт хувьсах зардлын 44.37 хувь Нийт хувьсах зардлын 39.94 хувь Нийт хувьсах зардлын 35.71 хувь	Улсын төсөв 64.7 хувь, Усгэн байгуулагч 35.3 хувь Улсын төсөв 61.6 хувь, Усгэн байгуулагч 38.4 хувь Улсын төсөв 58.0 хувь, Усгэн байгуулагч 42.0 хувь
2.	Багшийн нэмэгдэл, нэмэгдэл хөлс, түүнд ногдох нийгмийн болон эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл	Нийислэл Аймаг Сум	Нийт хувьсах зардлын 12.51 хувь Нийт хувьсах зардлын 16.71 хувь Нийт хувьсах зардлын 20.71 хувь	Улсын төсөв Улсын төсөв
3.	Хичээл, сургалтын үйл ажиллагааны зардал	Нийислэл Аймаг Сум	Нийт хувьсах зардлын 1.148 хувь Нийт хувьсах зардлын 1.038 хувь Нийт хувьсах зардлын 0.927 хувь	Улсын төсөв Улсын төсөв
Б. Бусад хувьсах зардал		-	1,175.0	
1.	Захиргаа, аж ахуйн ажилтны	Нийислэл	Нийт хувьсах зардлын 28.12 хувь	Үүсгэн байгуулагчийн төсөв

	орон тооны жишиг нормативаар тооцсон үндсэн цалин, түүнд ногдох ажил олгогчоос төлөх нийгмийн болон эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл	Аймаг Сум	Нийт хувьсах зардлын 25.32 хувь Нийт хувьсах зардлын 22.64 хувь
2.	Захиргаа, аж ахуйн ажилтны орон тооны жишиг нормативаар тооцсон нэмэгдэл, нэмэгдэл хэлс, түүнд ногдох ажил олгогчоос төлөх нийгмийн болон эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл	Нийслэл Аймаг Сум	Нийт хувьсах зардлын 10.162 хувь Нийт хувьсах зардлын 13.379 хувь Нийт хувьсах зардлын 16.519 хувь
3.	Захиргаа, аж ахуйн ажилтны урамшуулалт түүнд ногдох нийгмийн болон эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл	Нийслэл Аймаг Сум	Нийт хувьсах зардлын 0.378 хувь Нийт хувьсах зардлын 0.524 хувь Нийт хувьсах зардлын 0.668 хувь
4.	Захиргаа, аж ахуйн ажилтны нөхөх төлбөр түүнд ногдох нийгмийн болон эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл	Нийслэл Аймаг Сум	Нийт хувьсах зардлын 0.123 хувь Нийт хувьсах зардлын 0.161 хувь Нийт хувьсах зардлын 0.198 хувь
5.	Цэцэрлэгтийн үйл ажиллагааны ургсал болон ариутгал, цэвэрлэгээний зардал	Нийслэл Аймаг Сум	Нийт хувьсах зардлын 1.33 хувь Нийт хувьсах зардлын 1.20 хувь Нийт хувьсах зардлын 1.06 хувь
6.	Хүүхэд хамгааллын зардал	Аймаг Сум	Нийт хувьсах зардлын 0.36 хувь Нийт хувьсах зардлын 0.32 хувь
7.	Багшийн хөгжлийн зардал	Аймаг Сум	Нийт хувьсах зардлын 0.243 хувь Нийт хувьсах зардлын 0.213 хувь
8.	Эрүүл мэндийн үйлчилгээний зардал	Аймаг Сум	Нийт хувьсах зардлын 0.263 хувь Нийт хувьсах зардлын 0.243 хувь
9.	Цахим хэрэгээний зардал	Нийслэл	Нийт хувьсах зардлын 0.58 хувь

		Аймаг	Нийт хувьсах зардлын 0.56 хувь
		Сум	Нийт хувьсах зардлын 0.54 хувь
		-	-
В.Нөхөн хангалтын хувьсах зардал			
Хүүхдийн тоглоом, тоног зардал	Нийслэл	Нийт хувьсах зардлын 0.353 хувь	Үүсгэн байгуулагчийн төсөв
1. төхөөрөмжийн нөхөн хангалтын зардал	Аймаг	Нийт хувьсах зардлын 0.322 хувь	
	Сум	Нийт хувьсах зардлын 0.282 хувь	
Г.Нийт хувьсах зардал (НХЗ)			
1. Төреөс хариуцах зардлын хувь хэмжээ		100 хувь	
2. Үүсгэн байгуулагчийн хариуцах зардлын хувь хэмжээ		42.37 хувь	
2.		57.63 хувь	

---оо---

Засгийн газрын 2024 оны 08 дугаар
сарын 28-ны өдрийн 53 дугаар
тогтоолын 2 дугаар хавсралт

ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛ ЭЗЭМШҮҮЛЭХЭД НЭГ СУРАЛЦАГЧИД НОГДОХ ХУВЬСАХ ЗАРДЛЫН ДУНДАЖ ХЭМЖЭЭ, ТҮҮНИЙ БҮРЭЛДЭХҮҮН

А. Ерөнхий боловсрол эзэмшүүлэхэд нэг суралцагчид ногдох хувьсах зардлын дундаж хэмжээ, түүний бүрэлдэхүүн

(жилийн дүнгээр, мянган төгрөг)

№	Бүрэлдэхүүн	Байршил	Хувьсах зардлын хэмжээ									Санхүүжүүлэх эх үүсвэр		
			I анги	II анги	III анги	IV анги	V анги	VI анги	VII анги	IX анги	X анги	XI анги	XII анги	
A. Суурь хувьсах зардал			979.0	985.0	989.0	1,069.0	1,100.0	1,324.0	1,391.0	1,429.0	1,456.0	1,408.0	1,474.0	1,496.0
1.	Багшийн цалин, түүнд ногдох эргүүл мэндийн даатгалын шимтээл	Нийслэл Аймаг Сум	Нийт хувьсах зардлын 51.03 хувь Нийт хувьсах зардлын 46.6 хувь Нийт хувьсах зардлын 41.88 хувь										Улсын төсөв	
2.	Багшийн нэмэгдэл, хөлс, нэмэгдэл ногдох эргүүл мэндийн даатгалын шимтээл	Нийслэл Аймаг Сум	Нийт хувьсах зардлын 18.83 хувь Нийт хувьсах зардлын 23.53 хувь Нийт хувьсах зардлын 28.53 хувь											
3.	Хичээл, сургалтын үйл ажиллагааны зардал	Нийслэл Аймаг Сум	Нийт хувьсах зардлын 1.081 хувь Нийт хувьсах зардлын 0.981 хувь Нийт хувьсах зардлын 0.871 хувь											
1.	Б. Бусад хувьсах зардал Захиргаа, аж ахуйн	Нийслэл	418.0	420.0	422.0	455.0	467.0	559.0	586.0	602.0	613.0	593.0	620.0	629.0

	ажилтны тооны нормативаар тооцсон цаалин, түүнд ногдох ажил төлөх болон мэndийн шимиgэл	орон жишиг ундсэн ногдох олготchoos нийгийн эрүүл даатгалын шимиgэл	Аймаг	Нийт хувьсах зардлын 14.19 хувь	Үүсгэн байгуулагчийн төсөв
2.	Захиргаа, аж ахуйн ажилтны нэмэгдэл, нэмэгдэл түүнд нийгийн эрүүл даатгалын шимиgэл	Нийслэл ногдох болон мэndийн шимиgэл	Нийслэл Аймаг	Нийт хувьсах зардлын 5.44 хувь Нийт хувьсах зардлын 7.252 хувь	
3.	Захиргаа, аж ахуйн ажилтны урамшуулал, түүнд ногдох болон мэndийн даатгалын шимиgэл	Нийслэл Аймаг	Сум	Нийт хувьсах зардлын 9.127 хувь Нийт хувьсах зардлын 0.254 хувь Нийт хувьсах зардлын 0.314 хувь	
4.	Сургуулийн ажиллагааны урсгал зардал	үйл зардал	Нийслэл Аймаг	Сум	Нийт хувьсах зардлын 1.255 хувь Нийт хувьсах зардлын 1.145 хувь
5.	Багшийн хөгжлийн зардал	хөгжлийн зардал	Нийслэл Аймаг	Сум	Нийт хувьсах зардлын 0.803 хүртэлх хувь Нийт хувьсах зардлын 0.732 хүртэлх хувь
6.	Эрүүл үйлчилгээний зардал	Мэndийн зардал	Нийслэл Аймаг	Сум	Нийт хувьсах зардлын 0.664 хүртэлх хувь Нийт хувьсах зардлын 0.271 хувь
7.	Цахим хэрэгтээний	Нийслэл			Нийт хувьсах зардлын 0.241 хувь Нийт хувьсах зардлын 0.22 хувь Нийт хувьсах зардлын 1.97 хувь

	зардал	Аймаг	Нийт хувьсах зардлын 1.79 хувь	
		Сум	Нийт хувьсах зардлын 1.62 хувь	
8.	Анти танхимын ариутгал, цэвэрлээсний зардал	Нийслэл	Нийт хувьсах зардлын 0.268 хувь	
		Аймаг	Нийт хувьсах зардлын 0.248 хувь	
		Сум	Нийт хувьсах зардлын 0.218 хувь	
9.	Танхимаас гадуурх үйл сургалтын ажиллагааны зардал	Нийслэл	Нийт хувьсах зардлын 0.18 хувь	
		Аймаг	Нийт хувьсах зардлын 0.159 хувь	
		Сум	Нийт хувьсах зардлын 0.149 хувь	
10.	Хүүхэд хамгаалал	Нийслэл	Нийт хувьсах зардлын 0.268 хувь	
		Аймаг	Нийт хувьсах зардлын 0.248 хувь	
		Сум	Нийт хувьсах зардлын 0.218 хувь	
	В. Нөхөн хангалтын хувьсах зардал			
1.	Тоног, төхөөрөмжийн нөхөн хангалтын зардал	Нийслэл	Нийт хувьсах зардлын (2.82-14 хүртэл хувь)	Үүсгэн байгуулагчийн төсөв
		Аймаг	Нийт хувьсах зардлын (2.57-14 хүртэл хувь)	
		Сум	Нийт хувьсах зардлын (2.31-14 хүртэл хувь)	
	Г. Нийт хувьсах зардал		100 хувь	
1.	Төрөөс хариуцах зардлын хэмжээ	Нийслэл	70.941 хувь	
		Аймаг	71.111 хувь	
		Сум	71.281 хувь	
2.	Үүсгэн байгуулагчийн хариуцах зардлын хувь хэмжээ	Нийслэл	29.059 хувь	
		Аймаг	28.889 хувь	
		Сум	28.719 хувь	

Б.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн ерөнхий боловсролын сургуулийн дотуур байранд амьдарч байгаа суралцагчид ногдох хувьсах зардлын хэмжээ, түүний бүрэлдэхүүн

(жилийн дунгээр, мянган төгрөг)			
№	Бүрэлдэхүүн	Хэмжээ	Санхүүжүүлэх эх үүсвэр
A	Ерөнхий боловсролын сургуулийн дотуур байранд амьдарч байгаа суралцагчид ногдох хувьсах зардлын дунгаж хэмжээ	2,384.2	
1.	Дотуур байрны батшийн цалингийн сан, түүнд ногдох нийгмийн болон эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл	Нийт хувьсах зардлын 18.9 хувь	
2.	Дотуур байрны захирагаа, аж ахуйн ажилтны орон тооны жишиг нормативаар тооцсон үндсэн цагин, нэмэгдэл, нэмэгдэл хөлс, түүнд ногдох ажил олгогчоос төлөх нийгмийн болон эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл	Нийт хувьсах зардлын 77 хувь	Үүсгэн байгуулагчийн төсөв
3.	Дотуур байрны багш, захирагаа, аж ахуйн ажилтны урамшуулал түүнд ногдох нийгмийн болон эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл	Нийт хувьсах зардлын 2.1 хувь	
4.	Дотуур байрны үйл ажиллагааны зардал	Нийт хувьсах зардлын 2.0 хувь	

Жич: Дотуур байрны багш, захирагаа, аж ахуйн ажилтны үндсан цалин, нэмэгдэл, нэмэгдэл хөлс, түүнд ногдох ажил олгогчоос төлөх нийгмийн болон эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэлийн хувьсах зардлын дунгаж хэмжээ, түүний бүрэлдэхүүн 2 дугаар хавсралтын тогтоогийн 2 дугаар хавсралтын суурь болон бусад хувьсах зардаад зассан үндсэн цагин, нэмэгдэл, нэмэгдэл хөлс, түүнд ногдох ажил олгогчоос төлөх нийгмийн болон эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэлийн хувь хэмжээг баримталаа.

Засгийн газрын 2024 оны 08 дугаар
сарын 28-ны өдрийн 53 дугаар
тогтоолын 3 дугаар хавсралт

**ЦЭЦЭРЛЭГ, ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН НЭГ СУРАЛЦАГЧИД
НОГДОХ ХУВЬСАХ ЗАРДЛЫН БАЙРШИЛ, ХҮҮХДИЙН ТООНООС
ХАМААРАН ӨСӨН НЭМЭГДЭХ ИТГЭЛЦҮҮР**

А.Төрийн болон төрийн бус өмчийн цэцэрлэг, сургуулийн байршилаас хамаарах итгэлцүүр:

№	Байгууллага	Нийслэл	Аймгийн төвийн сум	Сум (аймгийн төвөөс 200 км хүртэлх)	Сум (аймгийн төвөөс 201 км-ээс дээш)
1.	Цэцэрлэг	-	1.183	1.350	1.354
2.	Ерөнхий боловсролын сургууль	-	1.176	1.38	1.384

Б¹.Аймгийн төвийн сум болон нийслэлд байршилтай төрийн болон орон нутгийн өмчийн ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн тооноос хамаарах итгэлцүүр:

№	Суралцагчийн тоон интервал	Үржүүлэгч итгэлцүүр
1.	1-350	1.77
2.	351-550	1.52
3.	551-900	1.31
4.	901-1200	1.15
5.	1201-1500	1.1
6.	1501-2000	1
7.	2001-2500	0.91
8.	2501-3000	0.84
9.	3001-3500	0.82
10.	3500-аас дээш	0.79

Б².Аймгийн төвөөс бусад суманд байршилтай төрийн болон орон нутгийн өмчийн ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн тооноос хамаарах итгэлцүүр:

№	Суралцагчийн тоон интервал	Үржүүлэгч итгэлцүүр
1.	1-300	1.85
2.	301-400	1.59
3.	401-500	1.55
4.	501-700	1.31
5.	701-900	1.27
6.	901-1200	1.17
7.	1200-аас дээш	0.95

В.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн ерөнхий боловсролын сургуулийн нэмэлт хөтөлбөрөөс хамаарсан итгэлцүүр:

№	Хөтөлбөрийн нэр	Итгэлцүүр
1.	Математикийн хичээлийн хоцрогдол нөхөх, арилгах, унших чадварыг нэмэгдүүлэх	0.022
2.	Англи хэлний дэмжих хөтөлбөр	0.021
3.	Мэргэжлийн эрх олгох, ахисан түвшний сургалттай төрөлжсөн ахлах сургууль, урлаг, спортоор төрөлжсөн ерөнхий боловсролын сургууль	1.17
4.	Боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллагын дэргэдэх түшиц сургууль	1.05

Г¹.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн цэцэрлэгийн хүүхдийн тооноос хамаарах итгэлцүүр:

№	Хүүхдийн тоо	Итгэлцүүр
1.	1-25	2.50
2.	26-50	1.75
3.	51-125	1.31
4.	126-175	1.2
5.	176-225	1.15
6.	226-375	1.06
7.	375-аас дээш	1.00

Г².Төрийн болон орон нутгийн өмчийн цэцэрлэгийн салбар бүлгийн тооноос хамаарах итгэлцүүр

№	Бүлгийн тоо	Итгэлцүүр
1.	1-2	1.018
2.	3	1.025
3.	4	1.028
4.	5	1.034
5.	6 ба түүнээс дээш	1.048

Д.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн явуулын бүлгийн хүүхдийн тооноос хамаарах итгэлцүүр:

№	Хүүхдийн тоо	Итгэлцүүр
1.	1-20	1.8
2.	21-35	1.1
3.	36-аас дээш	0.8

Е.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн нүүдлийн бүлгийн хүүхдийн тооноос хамаарах итгэлцүүр:

№	Хүүхдийн тоо	Итгэлцүүр
1.	1-20	1.8
2.	21-40	1.3
3.	41-60	1
4.	61-80	0.7
5.	81-с дээш	0.5

Ё.Төрийн бус өмчийн еренхий боловсролын сургуулийн жилийн нийт сургалтын төлбөрөөс хамаарах итгэлцүүр:

№	Сургалтын төлбөрийн хэмжээ	Итгэлцүүр
1.	Төлбөргүй болон 1,000,000.0 төгрөг хүртэл төлбөртэй	1.0
2.	1,000,001.0-5,000,000.0 төгрөг хүртэл төлбөртэй	0.6
3.	5,000,001.0-10,000,000.0 төгрөг хүртэл төлбөртэй	0.5
4.	10,000,001.0-ээс дээш төгрөгийн төлбөртэй	0.0

Ж.Дотуур байрны сурагчийн тооны итгэлцүүр

№	Суралцагчийн тоон интервал	Үржүүлэгч итгэлцүүр
1.	1-50	2,00
2.	51-100	1,00
3.	101-200	0.7
4.	200-с дээш	0.5

З.Дотуур байрны байршилаас хамаарсан итгэлцүүр

Байгууллага	Нийслэл	Аймгийн төвийн сум	Сум
Дотуур байр	-	1.181	1.373